
Slutrapport distriktsutredningen 2005/2006

Sveroks riksmöte 2005 beslutade att det under verksamhetsåret 2005/2006 skulle genomföras en översyn av distriktens situation inom förbundet. Målet var att ta fram förslag för att förbättra och utveckla distrikten. Jag blev i november 2005 tillfrågad av förbundsstyrelsen om att hålla i uppdraget och tackade ja.

Det som du nu läser är resultatet av denna snabbutredning.

Distrikten är sinsemellan väldigt olika, deras verksamhet och förutsättningar skiljer sig mycket åt liksom såväl deras problem som deras möjligheter. Detta och utredningens begränsade resurser (framförallt när det gäller tid) har naturligtvis gett resultatet att inte alla stenar kunnat lyftas på. Mitt intryck är ändå att utredningen ger en bra bild av läget inom distrikten. Jag är övertygad om att de rekommendationer som ges är väl underbyggda och kommer utveckla distrikten i en positiv riktning om de genomförs.

Jon Nilsson

Stockholm, 20 februari 2006

Utredningens arbetssätt

Här presenteras utredningens tillvägagångssättet översiktligt. Utredningen inleddes genom att en workshop hölls i Linköping i november. En inbjudan gick ut brett inom förbundet och samtliga distriktsordförande fick ett antal frågor skickade till sig för att kunna bidra till diskussionsunderlaget. Under detta första möte var fokuset till främsta delen inriktade på dåtid och nutid, med en avslutande del som handlade om att skissa på förändringsförslag.

Dessa förändringsförslag fördes senare ut till intresserade genom att anteckningar mejlades ut, diskussionsunderlag postades på Sveroks forum och att direktkontakt togs med personer som kunde tänkas vara värdefulla bollplank.

Detta resulterade i ett andra möte som utgick från ett antal tämligen konkreta förslag till förbättringar. Det som mötet tog fram fördes åter ut till intresserade bl.a. genom möten, mejlutskick, Sveroks forum och distriktsträffen i februari (utslaget). Slutligen genomfördes en avslutande analys och förankring av utredningens resultat hos dem som deltagit i arbetet. Resultatet är denna rapport.

Fokus i utredningens arbete har legat på de förbundsinterna faktorerna – det vill säga på bl.a. distriktens egna problem, resurser organisation och samspel med andra delar av förbundet samt föreningarna. Externa faktorer såsom möjligheter till sponsring, relationen med kommersiella speltillverkare och samhällsförändringar på makronivå har av tidsskäl fått prioriteras ned i utredningsarbetet. Här nedanför presenteras de som varit mest aktiva med att ge åsikter och fakta samt bidra till diskussionerna inom utredningen.

Workshopdeltagare

Karoline Jonasson, Sverok Nedre Norrland – första workshopen.

Anders Ekman, Sverok Gävledala – första och andra workshopen.

Andreas Brodin, bl.a. tidigare i förbundsstyrelsen och Sverok SkuD - första workshopen

Maria Rodén, Sverok SkuD - första och andra workshopen.

Petra Malmgren, förbundsstyrelsen - första och andra workshopen med mera.

Susanne Vejdemo, slaggruppen och tidigare i Sverok Stockholm - första workshopen.

David Gustavsson, förbundsstyrelsen - första workshopen.

Roger Olofsson, Sverok Skud, andra workshopen

Carl Dickfelt, kassör Sverok Ost, andra workshopen

Övrigt

Christian Johansson, tidigare i Sverok Stockholm

Dan Sivnert, förbundsstyrelsen och tidigare bl.a. Sverok Väst

Karolina Staël, förbundsstyrelsen och tidigare Sverok Väst

Henrik Dahlberg, Sverok Övre Norrland

Dennis Jansson, Sverok Svealand

Claes Gerleman, Sverok Ost

Kort historik

De första distrikten började byggas upp inom Sverok under början av 1990-talet. Det skedde tämligen slumpmässigt och utan att det fanns någon (genomförd) strategi för vad distrikten skulle göra och vad de skulle utvecklas till. Distrikt bildades, lades ner, starta upp och slogs samman flera gånger under dessa tidiga år. Det fanns en ambition om att varje län skulle ha ett eget distrikt men det gick sällan att uppnå – det var brist på pengar och aktiva. Som idag var Sveroks medlemmar mer fokuserade på att engagera sig antingen direkt ute i verksamheten (föreningarna) eller i förbundets centrala delar. Distrikten var vid denna tidpunkt väldigt svajiga – kvalitén och kvantiteten på deras verksamhet pendlade mycket mellan olika distrikt och också över tiden inom ett distrikt.

En viktig faktor när man ser på distrikten är att det där, liksom i förbundet i stor, alltid prioriterats (medvetet och omedvetet) att hålla en hög nivå när det gäller flexibilitet, snabbhet och förnyelse framför kontinuitet och stabilitet. Så har det varit sedan starten och så är det än idag.

På riksmötet 1997 beslutades det om att reformera distrikten med fokus på deras storlek. Dagens 8 distrikt bildades genom att de tidigare, mindre distrikten slogs ihop. Varje distrikt skulle ha minst ett ”generöst” landsting för att garantera en viss inkomstnivå och varje distrikt skulle ha den kritiska massan av medlemmar och föreningar för att kunna rekrytera aktiva.

Några år efter den geografiska konsolideringen av distrikten gick det att se en ökad stabilitet och styrka i distrikten. Träffarna för distriktsaktiva (slag) blev en regelbunden återkommande aktivitet och distrikten lärde sig av varandra samtidigt som förbundet efter hand ökade sitt stöd. Det senare skedde bland annat genom att grundgarantin infördes och garanterade varje distrikt en viss inkomstnivå oavsett hur generösa deras landsting var. Riksmötet beslöt också att tydligare definiera förbundets syn på distriktens syfte – de är en regional återgivning av förbundets nationella mål om att ”främja intresset för...”.

Idag så finns det en aktiv styrelse i varje distrikt och inget distrikt har havererat fullständigt på flera år (vilket var vanligt förr). Distrikten har fortfarande väldigt olika sorters verksamhet. De präglas till stor del av samma problem som tidigare – om än överlag än i mildare form.

Problem och svagheter

Under utrednings gång lades mycket energi på att identifiera vilka problem som finns i distrikten för att kunna föreslå åtgärder. Här presenteras de problem som bedömts som viktigast. Många av kategorierna av problem går i in varandra såväl när det gäller såväl orsak som verkan, men uppdelningen ger ändå en viss hjälp att överblicka situationen.

Dålig kontakt med föreningarna

Distrikten har alltid haft en otillräcklig kontakt med föreningarna. Möjligen har situationen förbättrats något de senaste åren men det är fortfarande bara en lite minoritet av föreningarna som har kontakt med distrikten. Varför är det då så?

En orsak till detta är troligen att en stor del av Sveroks föreningar till sin natur är inåtriktade – de är ett gäng på 5-15 personer som spelar spel och inte har behov av något egentligt stöd. De saknar incitament att kontakta även ett välfungerande och resursstarkt distrikt, än mindre ett distrikt med svag ekonomi. Det kommer troligen alltid vara så att en betydande grupp av föreningarna inte ser något behov av distrikten. Även ett distrikt som utvecklas kommer aldrig att kunna säga att de jobbar ihop eller hjälper alla sina föreningar - helt enkelt därför att en del föreningar har, och vill ha, en minimalistisk och inåtvänd verksamhet. Detta behöver i sig självt inte vara ett problem men är en viktig faktor att betrakta då distrikten diskuteras och dess verksamhet planeras.

Ett annat stort skäl till att kontakten är dålig idag är att distrikten ligger utanför den regelbundna kontakten med den centrala förbundsorganisationen – som sker i huvudsak i samband med bidragshantering. Distrikten måste skapa egna kontaktvägar och det är resurskrävande samt inte helt lätt att lyckas med då föreningarna idag inte ser att det är så mycket att kommunicera om (då distrikten har begränsad möjlighet att hjälpa dem).

Ett problem är att kontinuiteten i distrikten är för dålig och när väl kontakter och kommunikationskanaler börjat etableras (hemsidor, distriktstidningar, föreningsträffar etc.) så börjar distriktet om från början.

Ytterligare ett problem är att distrikten är så fokuserade på att få sin administration att fungera samt på att bygga upp grundfunktioner och definiera sin uppgift att de helt enkelt inte hinner med att bygga upp kontakten med föreningarna.

Administrativa problem: ekonomi

Allt som oftast hamnar ett distrikt i ekonomiska problem. Det kan handla om att bokföringen havererar och styrelsen inte längre vet vem som lagt ut vad på vad. Det kan handla om att räkningar inte betalas. Det kan handla om att styrelsen missbedömer distriktets framtida inkomster/eget kapital/framtida utgifter. Det kan handla om att sökandet av landstingsbidrag glöms bort eller gör misstag i ansökningen som ger mindre eller inga bidrag alls. Detta händer i princip i någon form i några distrikt varje år även om omfattningen av problemen varierar från fall till fall (och från det överkomliga till det närmast katastrofala).

En viss förbättring kan ses över de senaste åren men samtidigt har distriktens verksamhet och därmed omfattningen av den ekonomiska administrationen ökat kraftigt. Sveroks tillväxt och den allmänna mediala uppmärksamheten kring ideella organisationer ökar också omvärldens bevakning av den ekonomiska hanteringen inom förbundets olika delar. Härav följer att de

potentiella konsekvenserna av misslyckanden inom ekonominhanteringen är mycket större än tidigare på flera plan.

Rekryteringsproblem till styrelser och arbetsgrupper

Distrikten har ofta problem med att rekrytera aktiva. Rekryteringsproblemen förvärras av att så få sitter mer än ett år vilket medför att det hela tiden måste hittas stora mängder aktiva, samt att de ofta behöver uppfylla hjulet igen då tidigare aktiva försvunnit.

Detta problem beror framförallt på följande faktorer:

- Sveroks organisation är byggd på att det är föreningarna som driver verksamhet – dvs det är där ”det roliga händer”. Att arbeta i distriktet kan upplevas som byråkratiskt och tråkigt av en del.
- Bristande kontakt med medlemmarna – de vet inte riktigt vad distriktet gör och vad man som medlem kan engagera sig.
- Det är oklart vilket uppdrag den enskilde har i distriktsstyrelsen och vad förväntningarna är..
- Valberedningar som inte fungerar helt. Generellt så börjar de sitt arbete för sent, letar kandidater inom för små områden (ofta bara sina kompisgrupper). De är för dåliga på att förbereda kandidaterna på vad som förväntas av dem samt på att gallra bort opassande personer.

Oklart syfte med distriktens existens

På flera ställen har den oklara och osammanhängande bilden av varför distriktet finns tagits upp. Detta medför bland annat följande negativa konsekvenser

- Som distriktsaktiv är det svårt att vara nöjd – om man inte har en tydlig roll är det lätt att man vill eller tror att man borde göra allt och det klarar man aldrig.
- Det är svårt att styra distriktet om det finns bilder av distriktets uppdrag som skiljer sig väsentligt mellan intressenterna (såsom olika grupper av aktiva, olika typer och geografiskt åtskiljda föreningar, förbundsaktiva och den allmänna, icke- föreningsanslutna spelaren).
- När en styrelsen helt eller nästan helt byts ut från ett år till ett annat finns inget att utgå från när det gäller att planera distriktets verksamhet.
- Föreningarna har svårt att få svar på vad distriktet gör eller kan göra och därför minskar anledningen för dem att kontakta distriktet. Det är svårt för förbundet att centralt informera (nya) föreningar om vad distriktet är och gör om det finns för stora olikheter i synen på vad distriktet är.
- Svårigheter för förbundet centralt att planera och bygga upp en nationell verksamhet då distriktet är för olika sinsemellan. Förbundets centrala organisation är uppbyggd baserad på antagandet att vissa saker sköts bäst på distriktsnivå och att det (i möjligaste mån) också ska skötas där.

Bristande introduktion

När en ny medlem av en styrelse eller arbetsgrupp inom ett distrikt ska börja delta i distriktets arbete så finns det stora behov av hjälp och stöd av olika slag. Idag är detta bättre än förr – t.ex. genom slagen (distriktsträffar), produktionen av material om Sverok generellt, stabilare distrikt – men det är mycket som saknas. Det har under utredningens arbete visat att det bl.a. finns behov av att hantera följande frågor i samband med introduktion till arbete i distrikten

- Förbunds nivå – vad är Sverok, hur hänger de olika delarna ihop, hur fungerar bidragssystemet och liknande frågeställningar som en regionalt aktiv behöver ha koll på för att kunna göra ett bra jobb och känna sig delaktig.
- Distriktsnivå – varför får distriktet pengar från landstinget, vad har distriktet gjort tidigare etc.
- Styrelse-/grupparbete – hur arbetar gruppen, vilka mål och förväntningar finns det, vilka problem kan uppstå och hur kan man lösa dem.
- Hur fungerar de arbets-/ansvarsområden som var och en är intresserad av, vilka planer/idéer/lärodomar finns sedan tidigare, vilka personer är viktiga för området?

Interna problem i distriktsstyrelser: avhopp, inaktivitet

Som i många andra ideella sammanhang har distrikten problem med att styrelser och arbetsgrupper tappar folk på ett sätt som inte sker i organisationer där personalförsörjningen är baserade på anställningsavtal.

Många är de styrelser som tappat styrfarten efter att ledamöter hoppat av formellt eller bara slutat höra av sig under årets lopp. Detta leder inte bara till att man tappar källor till idéer, arbetskraft och kontaktnät ut i hobbyn utan också att det kan sprida sig pessimism och olustkänslor bland dem som är kvar. Dessa problem har flera orsaker – några av de viktigaste är troligen:

- Oklarheter kring vad som förväntas av den ideellt aktive, främst när det gäller tidsinsatser.
- Långa resvägar inom distrikten – engagemanget kräver mycket tid för resor till styrelsemöten, minskar möjligheten till informella träffar och mer sociala band mellan de aktiva.
- Den överlag låga åldern bland de aktiva. Sverok rekryterar aktiva bland unga vars livssituation förändras relativt mycket, relativt ofta – genom att de exempelvis flyttar (till studier, värnplikt, jobb) och liknande.
- Att det saknas rutiner samt stöd för introduktion av nya aktiva (som ofta debuterar som förtroendevalda när de blir invalda i Sveroks distrikt).
- Att det är för lite kontinuerligt stöd och kompetensutveckling riktade mot enskilda ansvarsområden. Detta gör att de aktiva kan tappa intresset, känna att de inte får det stöd de behöver för att hantera sina åtagande med mera.
- Att det är oklart vad distrikten ska göra. Frågor som ”varför sitter jag här?” leder till minskat engagemang.

Andra problem

Utöver de problemområden som beskrivits ovan har följande framkommit under utredningens gång. De har dock bedömts som mindre kritiska än de ovan nämnda.

- För lite kontakt med förbundet i stort
- Dålig kontakt med landstingen
- Olikheter i landstingens och Sveroks syn på centrala frågor – som t.ex. synen på vad som är en förening.
- Hög tröskel när den aktive går från t.ex. en föreningsstyrelse till ett distrikt när det gäller administration, ekonomi m.fl. frågor.
- En övertro på att storebror i form av förbundsstyrelsen ska finnas till hands för att städa upp och hantera kriser.
- Utflyttningen från vissa regioner dränerar en del distrikt på folk
- Större delen av de aktiva och medlemmarna är ungdomar – detta medför en del problem t.ex. med en andel som flyttar och en högre förändringstakt när det gäller intressen etc.
- Ibland fel fokus – ofta prioriteras byråkratin (protokoll, pärmar, byråkratinorderi...) framför verksamheten.
- Otydlig intern arbets-/ansvarsområden
- Onödiga konflikter. Nyckelord: amatörmässigt, för många, vinnarmentalitet, konfliktsökande

---

Rekommendationer

Utredningen har resulterat i ett antal slutsatser som förts vidare till förbundsstyrelsen och två motioner som förts vidare till riksmötet.

Motioner

Två motioner har lämnats in till Sveroks riksmöte. De presenteras i en bilaga till detta dokument. De syftar både till att komma åt problem som uppmärksammats under utredningen. I motionerna behandlas respektive fråga mer utförligt, här ges bara en kort inblick i tankarna bakom motionerna.

Den ena (administrativt stöd) är tänkt att bl.a.

- minska belastningen på de ideellt aktiva genom att ge dem hjälp med den tunga posten ekonomihantering.
- minska risken för ekonomiska genomklappningar med svåra följder för verksamheten.
- Förbättra kontakten med landstingen och säkra finansieringen genom att det tillförs mer stöd för arbetet med ansökningar om landstingsbidrag.

Den andra (riktlinjer för distriktens verksamhet) är tänkt att

- Ge stöd och hjälp till distrikten vid planering av sin verksamhet.
- Stötta helt eller delvis helt nya styrelserna (vid nystart av ett distrikts verksamhet).
- Minska känslan av otillräcklighet genom att tydligare säga att förbundets högsta beslutande organ inte förväntar att distrikten göra allt och vad som helst.

Övriga rekommendationer

Utöver motionerna så har följande rekommendationer överlämnats till förbundsstyrelsen

- Det finns ett fortsatt stort behov av centralt finansierat, delvis förbundsorganiserat, stöd till distrikten. Detta gäller främst frågor som är gemensamma för samtliga distrikt men av olika skäl är svåra att hantera regionalt alternativt skulle vara väldigt ineffektivt om varje distrikt hanterade på egen hand. Här av följer att förbundet centralt även fortsättningsvis behöver sätta av en betydande budgetpost samt se till att det finns rådgivande och stöttande resurser på central nivå.
- Förbundet bör arbeta för att bygga upp ytterligare nätverk och riktade utbildningar för främst nyckelgrupperna:
  - ordförande/vice ordförande
  - kassör/revisor
  - valberedare

Dessa grupper har en bärande roll inom distrikten och historiskt sett har de inom Sverok inte fått den hjälp de skulle behöva för att klara sin roll i alla lägen. Förslagsvis skulle sådana nätverk kunna träffas 1-2 gånger utöver slagen samt ha ett eget diskussionsforum på nätet som grund. De bör erbjudas riktade utbildningar genomförda av erfarna Sverok:are och professionella inom sina respektive områden.

- Förbundet bör hjälpa distrikten ta fram ett introduktionsmaterial som stöd till distriktens arbete med att lotsa in nya aktiva. Detta bör innefatta existerande material om förbundet samt kompletteras med såväl skriftligt material som annat. Introduktionsmaterial bör
  - Ge en översikt förbundet i stort
  - Visa hur de olika instanserna fungerar
  - Visa vad man gör i distriktet
  - Visa vad som händer under ett typiskt distriktsår
  - Visa vad förbundskansliet kan hjälpa till med
  - Visa hur man söker landstingsbidrag.

Ett allmänt ”distriktshäfte” bör tas fram där delar av ovanstående material kan finnas med. Dessutom kan där finnas.

- Checklistor
- Vanliga fel och problem
- Bra idéer
- Riktlinjer för distriktens verksamhet
- Fakta om förbundet
- Kontaktuppgifter
- Tips för hanteringen av media samt landsting och andra politiskt styrda organisationer.

Ett sådant här material bör tas fram med hjälp av referensgrupper med företrädare för alla distrikt (tidigare aktiva och folk som är aktiva idag)

- Tankar som fötts under 2005 om en distriktsstödsgrupp bör genomföras. Här kan personer med kompetenser som är nyttiga för distriktet samlas och utgöra såväl Sveroks egna konsultfirma som i de fall där det önskas av ett distrikt agera pådrivare, stöttare och påminnare. Konkret skulle en distriktsstödsgrupp kunna jobba med bl.a. följande frågor:
  - Hålla koll på hur det går i alla distrikt.
  - Rapportera till förbundsstyrelsen om hur det går i distrikten.
  - Någon distrikten kan ringa till för att få tips och stöd.
  - Ta kontakt med nytillträdde styrelser, informera och hjälpa till, t.ex. arrangera kick-off
  - Påminnelser inför landstingsbidragsansökan
  - Stödja valberedningarna - bra kontaktyta när man är gammal distriktare, kan se till att de kommer igång med arbetet.
  - Bokföringshjälp
  - Arrangera utbildningar utanför slagen för ordföranden, kassörer, revisorer, valberedning.

Gruppen bör finansieras centralt via tidigare nämnde budgetpost. Gruppen rapporterar lämpligen till förbundsstyrelsen.

- Slagen (distriktsträffarna) bör fortsätta att utvecklas i den riktning som skett de senaste åren med en självständigt arbetande arbetsgrupp som står för arrangerandet och med central finansiering. Fokus när det gäller innehållet bör även fortsättningsvis vara direkt distriktsrelaterade frågor och inte allmänna Sverok-frågor (så som det stundtals varit tidigare undre åren).

Områden som bör studeras mer framöver

Under arbetet med utredningen har det dykt upp flera områden som inte kunnat behandlas färdigt under utredningstiden. Det är intressant att nämna dem här som underlag för framtida diskussioner.

Fler och mindre distrikt?

Mycket tyder på att distriktens geografiska storlek idag är ett hinder snarare än den tillgång det vart tänk att vara när gränserna drogs om 1997. Storleken gör att det är svårt att få närkontakt med föreningarna, att aktiva måste resa långa sträckor till möten och har svårt att bygga upp den sociala kontakten inom styrelser och arbetsgrupper. För många är det sannolikt också roligare och mer motiverande att arbeta med att främja spelhobbyn i det egna närområdet än i ett område 20-30 mil hemifrån.

Ett intressant försök skulle vara att börja bygga upp en arbetsgrupp i ett distrikt som formellt sett ingår i sitt distrikt men i praktiken är självständigt. Det skulle kräva stöd från förbundet eller moderdistriktet i form av rådgivning, arrangerandet av uppstartsmöten och startkapital (en variant av grundgaranti).

Innan man börjar med att formellt stycka av län och skapa fler distrikt finns det flera faktorer att utreda mer. Det rör sig bl.a. om

- Med hjälp av t.ex. statistiker och sociologer undersöka faktorer som hur Sveroks medlemmar flyttar, hur spelhobbyns infrastruktur ser ut, hur Sveriges olika ”spelregioner” kommunicerar med varandra.
- Landstingens framtid – bl.a. hur fungerar det att ha flera distrikt inom framtida (stora) regioner som ersätter landstingen.
- Vilka ekonomiska förutsättningar som krävs för att hålla igång en fungerande distriktsverksamhet i ett ”minidistrikt” jämfört med dagens stordistrikt.

Finansiering

Den framtida finansieringen för distrikten är inte helt säker– landstingsbidragen lär inte stiga generellt framöver, risken är snarare att de kan komma att minska på några års sikt. Det går att tänka sig flera olika möjligheter såsom en ökad central finansiering, lokala sponsorsarbeten etc. De flesta alternativ tar dock tid att införa och om det är så att landstingen framöver inte kommer vara en intäktskälla som de är idag behöver Sverok vara förberedda.

Distrikten i Internet-Sverok

Hur ska distrikten passa in i ett Sverok där internetbaserade (stora) föreningar blir vanligare? Under utredningens gång har det visat sig att distrikten generellt inte har någon närmare kontakt med de största föreningarna av denna typ (vissa undantag finns). Det saknas ofta resurser och idéer om vad som skulle kunna göras och föreningarna å sin sida har sällan visat något uttalat intresse för distrikten. Om dessa föreningar är här för att stanna och att det kommer att bli vanligare med även mindre internetbaserade föreningar (båda hypoteserna känns sannolika) så behöver förbundet centralt ta ett beslut kring hur relationen distrikt – internetbaserade föreningar ska se ut.

Bilaga 1: Administrativt stöd till distrikten (motion)

Av Jon Nilsson, ansvarig för distriktsutredningen 2005/2006

Sveroks distrikt har under alla år haft återkommande problem med administrativa arbetsuppgifterna så som exempelvis bokföring och landstingsbidragsansökningar. Exempel på problem är att många distrikt har missat att söka bidrag, lämnat in ofullständiga eller felaktiga ansökningar, många har sett sin bokföring och ekonomiska kontroll haverera. Bristerna på det administrativa området har gjort att distriktens verksamhet – stöd till spelandet och föreningarna – blivit mycket sämre än vad det kunde ha varit.

Under arbetet med distriktsutredningen har det framgått väldigt tydligt att distrikten idag och under de senaste åren vid ett flertal tillfällen fallit igenom på detta område. Risken för problem även framöver är betydande – de uppgifter som det handlar om är ofta tunga att hantera på ideell basis.

Det är möjligt att förbättra situationen på flera sätt. Det effektivaste och säkraste sättet enligt mig är att förbundet centralt tar ett utökat ansvar för att hjälpa distrikten med dessa administrativa arbetsuppgifter genom att anställa en person för att stötta distrikten. Alternativen (såsom utbildningar av kassörer, nätverksträffar) kräver också resurser men riskerna för att problemen ska kvarstå och har tidigare försökts i olika omfattning utan att ge bestående positiva effekter av den storleken som krävs. Det räcker med att ett distrikt misslyckas med ekonomi hanteringen en gång för att ett distrikt i praktiken ska försvinna under något år. Därför ser jag inget alternativ till en anställning, möjligen komplement.

Det lämpligaste är att beslut om exakt tillvägagångssätt lämnas till förbundsstyrelsen att arbeta fram i dialog med distrikten.

Här nedanför ges ett ramverk för hur ett stöd kan fungera.

Riktat stöd till distrikten – tre delar

Förbundet bör erbjuda distrikten stöd inom tre områden. Intresserade distrikt skulle kunna välja mellan att utnyttja en, två eller alla tre av de tjänster som erbjuds. Tjänst nummer två är en expansion till nummer ett och kan inte utnyttjas separat.

1. Bokföring

Bokföring handlar om att konkreta boka av transaktioner mot poster i ett bokföringssystem samt att förse distrikten med relevanta underlag om läget i ekonomin. Detta kräver att systemens ekonomihantering följer en tämligen standardiserad och professionellt upplagd mall.

2. Betalningar

Betalningar handlar om att på uppdrag från distriktsstyrelsen utföra betalningar. Detta kräver ett systematiskt och effektivt sätt för attesteringar.

3. Landstingsbidrag

Landstingsbidrag handlar om att ha koll på när bidrag ska sökas i respektive landsting, ta fram relevanta underlag och i övrigt se till att ansökningar kommer tillstånd. Det går att tänka sig att det dessutom utförs kontroller av regionala specialregler. Det finns idag 21 landsting med sinsemellan olika bidragssystem.

Detta upplägg går att jämföra med det arbetssätt som förbundsstyrelsen haft under många år för ekonomifunktioner inom förbundet. Förbundsstyrelsen har en ekonomiansvarig men förbundskansliet står för allt praktiskt arbete. Ekonomiansvarig jobbar med ekonomistyrning, analys och mer principiella frågeställningar inom området. I takt med att distrikten vuxit och förbundets tillväxt ställer större krav på dem är naturligt att även distrikten röra sig mot en liknande modell.

Kostnad och finansiering

Exakt hur mycket resurser som bör läggas på detta vid ett bifall bör fastslås i samband med att budgeten antas. I bilagan till motionen diskuteras dock kostnaden och två finansieringsalternativ (förbundet tar hela kostnaden alternativt att distrikten får stå för en del genom en mindre avgift) för att ge underlag för budgetdiskussionen. Ett upplägg som ger flexibilitet är att förbundet i sin budget avsätter pengar för att ta hela kostnaden och sedan låter förbundsstyrelsen i dialog med dem som berörs besluta om en eventuell medfinansiering från distrikten.

Utvärdering och tidsperspektiv

Det är viktigt att tjänsten kontinuerligt utvärderas så att den inte blir en institution och överlever sin egen nytta. Därför bör beslutet som fattas nu innehålla en tidsgräns så att en diskussion om en möjlig framtida förlängning blir nödvändig.

Jag yrkar därför

Att Sverok erbjuder distrikten ett utökat administrativt stöd för ekonomifunktioner och bidragsansökningar.

Att stödet ges genom en anställning i någon form där detaljerna utformas av förbundsstyrelsen.

Att stödet begränsas till en tvåårsperiod.

Bilaga till motion om administrativt stöd till distrikten

Denna bilaga är inte en del av motionen i den mening att någon av de föreslagna att-satserna innebär ett fastslående av några tankar som tas upp i den. Den berör en del av de praktiska frågeställningar som behöver lösas av förbundsstyrelsen vid ett bifall av motionen. Det är inte ett beslutsunderlag för detaljstyrning från riksmötets sida, utan finns med för att ge ett exempel på hur motion skulle kunna genomföras i praktiken, förebygga frågor samt ge förbundsstyrelsen ett underlag för genomförandet.

Kostnader och finansiering

Uppskattningsvis kommer en heltidstjänst kosta 250 000 – 300 000 i kostnad per år för en sådan här uppgift. Det finns två huvudsakliga sätt att finansiera tjänsten. Det andra alternativet – med en delfinansiering från distrikten – är det som just nu framstår som det bästa även om det är aningen mer komplicerat att hantera.

1. Helfinansiering från förbundet

Detta alternativ kan ha som fördel att det är tydligt att förbundet centralt ”bestämmer” – vilket är en fördel vid förhandlingar och eventuellt också för arbetsledningen av tjänsten.

2. Delfinansiering från distrikten

Detta alternativ kan ha fördelen att distrikten blir mer delaktiga och värderar tjänsten mer – det man betalar för uppskattar man mer och är mer mån om att använda väl.

Större delaktighet ger en större chans att distrikt deltar i planering och utveckling av tjänsten.

Självfinansiering gör att distrikten kommer tvingas utvärdera och diskutera användningen (och kostnaden) på styrelsemöten och årsmöten och det blir därför inte så lätt en självklarhet som används även om det finns bättre lösningar.

Rutiner för ”bestämmande” över tjänsten behöver fastslås vid detta alternativ till finansiering.

Arbetsgivare

Frågan om vem som ska stå som arbetsgivare har ett par möjliga svar. Det bästa upplägget är troligen att förbundet står som arbetsgivare med arbetsledning från förbundskansliet. Troligen är även förbundskansliet den bästa arbetsplatsen då detta ger tillgång till arbetskamrater, arbetsplats, material och underlag som behövs och en direktkontakt med arbetsledning. Det går att tänka sig möjlighet att jobba ”på distans” från någonstans ute i landet men det ställer högre krav på arbetsledning och den anställdes förmåga till samarbete och fokusering.

Fokuserad tjänst eller allmänt tillskott till kansliet

Det finns två alternativ.

Möjlighet med ”ren” distriktskanslist som jobbar helt och hållet med distriktsfrågor. Eventuellt fylls överbliven arbetstid ut med allmänt distriktsarbete eller så ges personen i fråga uppgifter av allmän kanslikaraktär såsom t.ex. bidragskontroller.

Kansliet kan också utökas med en heltidstjänst – kansliet får sedan i uppgift att utföra tidigare nämnda arbetsuppgifter utan att det specificeras vem som ska göra det. Kanslichefen fördelar uppgifterna inom kansliet. Detta gör möjligen kansliet mer flexibelt men ökar risken för att stödet till distrikten blir mera ofokuserat och utspädd. Det ställer också högre krav på arbetsledning.

Kompetenskrav

Ingen specialistkunskap behövs.

Grundkunskap om bokföring önskvärt men kan troligen läras ut ”på plats” (eller på kurs).

Grundkunskaper om hur landsting fungerar generellt och likaså kring bidragsfördelning önskvärt men går att lära ut ”på plats”.

En allmän kanslitjänst kräver högre allmän kompetens och större grad av personliga egenskaper som flexibilitet.

Övrigt

Bokföringsrutinerna för samtliga distrikt som omfattas av stödet bör vara desamma med överensstämmande kontoplan och en generell mall för vilka budgetposter som bör ingå i uppdragsgivarens budget.

Bilaga 2: Riktlinjer för Sveroks distrikt (motion)

Av Jon Nilsson, ansvarig för distriktsutredningen 2005/2006

Sverok har en organisation som bygger på att distrikt ska företräda förbundet regionalt och lokalt. Distrikten spelar en väldigt viktig roll för Sverok genom att de kan påverka lokal media, myndigheter och inte minst ge riktad och konkret stöd till föreningar och spelare på ett sätt som inte vore möjligt utan dem. Distrikten är en absolut central del i Sveroks grundorganisation och om de inte fungerar som de borde kunna, som det är tänkt att de ska kunna, så blir hela spelhobbyn lidande.

Så är det idag – spelhobbyn blir lidande av att Sverok inte har lyckats bygga upp distrikt som har den styrka de borde ha. Detta har flera skäl varav den här motionen försöker tackla ett av de största – oklarheten om varför distrikten finns och vad de ska göra.

”Sveroks distrikt har som syfte att inom sitt regionala område genom organiserad kultur- och fritidsverksamhet främja intresset för sällskapsspel som social verksamhet, med tonvikt på roll- och konfliktspel.” Detta skrevs för par år sedan in i förbundets stadgar för att försöka förtydliga distriktens uppdrag. Dock har det inte räckt till - ofta är det otydligt vad detta innebär rent konkret.

Många aktiva på distriktsnivå, både förtroendevalda och andra, ställer sig frågan vad distriktet ska ha för verksamhet. När en styrelse i sin helhet är helt ny (vilket händer) märks problemet i ännu högre grad och de måste famla i blindo efter något att utgå från. Det är också mycket svårt för föreningarna och spelarna att veta varför distrikten finns och vad de kan förvänta sig att få hjälp med. Oklarheterna kring distriktens uppdrag är helt klart en bidragande orsak till problemen med att få föreningarna att engagera sig i distrikten och att rekrytera aktiva.

Det är dessutom rimligt att Sverok som riksorganisation är tydligare i sina förväntningar på distrikten och ger någon form av riktlinjer för verksamheten. Genom att förbundet fastslår ett ramverk för hur de anser att distrikten bör fungera så blir det också lättare att informera föreningarna om vad de kan förvänta sig av sina distrikt. Följden av detta borde bland annat bli att det blir lättare att engagera föreningsaktiva i distrikten.

Av dessa skäl föreslår jag att nedanstående riktlinjer för Sveroks distrikt fastställs.

Därför yrkar jag att

Att dokumentet ”Riktlinjer för Sveroks distrikt” antas av riksmötet.

Riktlinjer för Sveroks distrikt

Distriktens syfte enligt såväl förbundets som sina egna stadgar är att inom sitt regionala område genom organiserad kultur- och fritidsverksamhet främja intresset för sällskapsspel som social verksamhet, med tonvikt på roll- och konfliktspel.

Distrikten är en central del av Sveroks grundorganisation. De har huvudansvaret för det lokala och regionala arbetet med att främja spelhobbyns utveckling.

I detta dokument beskrivs hur distrikten bör arbeta för att mer konkret uppfylla sitt syfte inom Sverok.

Grundläggande förutsättningar

Ett Sverok-distrikt är i mycket hög grad självstyrande men inte självständigt – det är en del av Sveroks grundorganisation och kan i praktiken inte fungera utan detta förhållande. Det är viktigt att distrikten i hög grad är självstyrande för att de ska kunna hantera regionala frågor på bästa möjliga sätt.

För att räknas som ett distrikt inom Sverok ska organisationen fungera demokratisk. Detta innebär bland annat att de Sverok-föreningar som tilldelats distriktet av förbundsstyrelsen ska ha den beslutande makten inom distriktet genom att de är de röstande på distriktets årsmöte. Medlemmarna bör uppmuntras att engagera sig i den demokratiska processen och att delta i beslut om distriktets verksamhet och finansiering.

För att möjliggöra distriktets verksamhet ska bidrag sökas från landsting och regioner. En förutsättning för att distriktet ska kunna arbeta är regelbunden kommunikation med förbundsstyrelse samt att medlemsföreningarna regelbundet får information om verksamheten.

Distriktens verksamhet

Distrikten har en bättre möjligheter än förbundets centrala organ till en nära kontakt med föreningarna och deras medlemmar. Distrikten bör därför fungera som Sveroks ansikte utåt regionalt och förmedla information mellan förbundet och föreningarna. Distrikten bör även främja kontakt mellan såväl föreningar som mellan spelare.

Distrikten bör, som ett komplement till det nationella indirekta föreningsstödet, arbeta för att direkt stödja den verksamhet som bedrivs i deras medlemsföreningar. Detta kan göras på många sätt och det är viktigt att vara lyhörd för de behov som föreningarna har.

Distrikten har en viktig roll att fylla när det gäller utbildningar för föreningarna. Behov finns av utbildningar både gällande föreningskunskap och spelverksamhet. Detta kan ske genom samarbete med exempelvis studieförbund eller helt i distriktets regi. För många distrikt kan detta finansieras via landstingens utbildningsbidrag.

Distrikten bör stödja skapandet av mötesplatser för spelverksamheten, då sådana är viktiga för hobbyn. Spelarrangemang inom distriktet bör stödjas inom ramarna för distriktets förutsättningar.

Distrikten bör sprida information om spel och skapa förståelse för spelverksamhet inom sitt regionala område. Detta innefattar marknadsföring av spelhobbyn mot allmänheten och av Sverok mot spelare, samt kontakt med media och lokala myndigheter. Medlemsföreningarna bör uppmuntras att ta aktiv del i detta arbete.